

Як подбати про свій психоемоційний стан батькам дитини, яка зазнала фізичних ушкоджень через війну

01

ВИЗНАВАЙТЕ СВОЇ ПОЧУТТЯ ТА ПЕРЕЖИВАННЯ

Відчувати озлобленість або сум через зміни в стані здоров'я дитини — це природно. Під час адаптації до змін ви пізнаєте чимало емоцій. Не ігноруйте їх. Не приховуйте. Говоріть про них з оточенням або проживайте їх наодинці із собою. Наприклад, це можна зробити за допомогою щоденника почуттів. Якщо самостійно впоратися із ситуацією не вдасться — зверніться по допомогу до психолога чи інших фахівців. Оберіть із запропонованих ними способів, який вас найбільше влаштує. Усе нормалізується, щойно ви та ваша дитина почнете адаптовуватися до нових умов і здобувати перші успіхи. Важливо: не порівнюйте себе з іншими

02

ПОДБАЙТЕ ПРО ІНФОРМАЦІЙНУ ГІГІЄНУ

Беріть інформацію про фізичні ушкодження дитини, її захворювання чи зміни стану здоров'я лише з надійних джерел. Віддавайте перевагу повідомленням лікарів. За можливості скористайтеся додатковими консультаціями. Лише фахівці в змозі об'єктивно відповісти на ваші запитання; розповісти про процеси, що відбуваються в організмі дитини; рекомендувати подальші дії

03

ПІКЛУЙТЕСЯ ПРО СЕБЕ

Від вашої реакції на те, що вже трапилося, та прийняття того, що буде, може залежати розвиток ситуації. Ви вкрай потребуєте концентрації та рішучості в діях, а для цього подбайте й про себе. Не відкладайте своїх потреб. Не накопичуйте тривожність і безсилля. Шукайте допомоги у фахівців, розради в інших членів родини, підтримки в друзів. Це надасть вам наснаги й сил, збільшить особистий ресурс, щоб долати труднощі

04

СПІЛКУЙТЕСЯ З ІНШИМИ

Спілкування допоможе уникнути ізоляції. Важливо бути в контакті з тими, хто вислухає та розрадить. Можете приєднатися до групи підтримки, щоб ділитися своїми переживаннями з людьми, які пройшли через те, що зараз переживаєте ви. Це також навчатиме вас нових стратегій, як долати труднощі. Спілкування із родинами, які переживають такі самі події, також може бути корисним

05

ОКРЕСЛЮЙТЕ ЦІЛІ

Спробуйте знайти те, що спонукатиме вас починати кожен день. Ви можете зосередитися на зміні професії, знайти нове хобі або стати волонтером у своїй громаді. Ви також можете визначити пріоритетні і навіть амбітні цілі для своєї дитини і наполегливо рухатися з ними в майбутнє

06

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ПО ДОПОМОГУ

Якщо протягом тривалого часу помічаєте погіршення вашого стану, відчуваєте себе пригніченим і сумним, не зволікайте. Зверніться до психолога

07

ДОЗВОЛЯЙТЕ СОБІ ХВИЛИНИ РАДОСТІ

Ваш психологічний ресурс впливає на якість відновлення вашої дитини. Для того щоб тримати себе в життєвому тонусі, не блокуйте позитивних емоцій. Дозвольте собі їх проживати. Життя триває. Ви потрібні своїй дитині та собі

Поради надали Козлова Анна, Пашко Наталія, Янковець Вікторія, психологи проекту «Поруч»